

Tractatus De// Beneficiis// Amplissimus,// Et Doctissimus

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

Cap. 3. De immunitate & exemptione à gabellis, exactionibus & tributis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98538)

sessionem beneficii non habeat propter intrusum, contra quem litem mouit. congreg. censuit gaudere. 16. Iulij 1587. quæ est declaratio relata per Flam. Parisium supra.

15 De habentibus vero pensionem tñ an gaudeant dicto priuilegio fori, diximus supra prima. p. c. 5. nu. 70. ubi inde.

16 Quamuis autem clerici tñ primæ tonsuræ, seu minorum ordinum, non gaudeant priuilegio fori, ita ut non possint declinare iurisdictionem iudicis secularis, ex dicto decreto Concilij, non tamen impeditur Episcopus, quin possit contra eos delinquentes procedere, & punire, ut S. Cong. censuit super dicto ca. 6. his verbis: Licet autem huiusmodi clerici in minoribus forum iudicis secularis, seu laici declinare non possint ex hoc decreto, tamen Congregatio respondit istud decretum non ob stare Episcopo, quo minus iure suo in huiusmodi clericos delinquentes, si adhuc clerici permanent, possit animaduertere.

17 Cuius declarationis verba ibi tñ si adhuc clerici permanent, faciunt difficultatem, videntur enim insinuare, quod isti clerici possint renuntiare clericatum contra declarationem supra adductam numero 3.

18 Sed respondetur illa verba tñ esse posita ad excludendos clericos, qui facti sunt bigami, qui omni priuilegio clericali sunt nudati cap. primo de bigamis, in sexto, & etiam ad excludendos clericos coniugatos, in quibus non concurrunt requisita cap. primo de clericis coniugatis in 6. & Concilij, ibi vers. in clericis vero coniugatis, nam isti non censentur clerici, ut tanquam tales possint ab Episcopo iure suo puniri, cum nec etiam priuilegium canonis, si quis suadente diabolo 17. q. 4. retineam, ut per Tho. Sanchez de matrim. lib. 7. disp. 46.

19 Præterea, quamuis clerici primæ tonsuræ, seu minorum tñ ordinum non habentes beneficium, aut alias qualitates, de quibus ibi, priuentur fori priuilegio, ex d. decreto Concilij, non tamē sunt priuati priuilegio d. canonis, si quis suadente diabolo, ut S. Congreg. Concilij censuit, super d. cap. 6. suis verbis: Clerici, qui in hoc decreto Concilij priuilegio fori priuantur, priuilegio tamen canonis non intelliguntur priuari. González 5. à nu. 7.

20 Vnde conuincitur sententia tñ Felician. de Solis. de censibus libro 2. cap. ultimo, numero 14. existimantis clericum in minoribus non habentem Ecclesiasticum beneficium iure nouissimo Concilij, non gaudere priuilegio canonis, quem post hæc impugnat González ibi dicens, idem sentire Emanuel Rodriguez in sum. 1. tom. cap. 80. numero 17. qui reuera id non sentit, sed potius tenet nostram sententiam.

CAP. III.

De immunitate & exemptione à gabellis, exactionibus & tributis.

SYMMARIA.

Clerici, etiam primæ tonsuræ, non coniugati sunt exempti de iure communi à gabellis, & tributis, licet non habeant beneficium, n. 1. secus ex l. regia. numer. 2. quæ stante ista utilitas ex beneficio provenit exemptio à tributis, n. 3.

Cum lex regia requiratur, quod actualiter habeat beneficium, non sufficit collatio sine possessione, nu. 4.

Lex regia magnam patitur difficultatem, quatenus non habentes beneficium astringit ad solutionem gabellarum contra ius canonicum, n. 5. nam ius canonicum generaliter loquitur de clericis, n. 6.

Consuetudo contra libertatem, & immunitatem Ecclesie non valet, nec ante illam legem costat fuisse talem consuetudinem, ut in ea fundetur n. 7. 8. & 9. nec consuetudo subsequatur eleuat, n. 10.

Clerici beneficiati, seu alias gaudentes priuilegio immunitatis, & exemptionis, sunt exempti, etiam quoad exactiones, pro necessitatibus, & utilitatibus publicis, & communibus, n. 11. cum seqq.

In Concilio Lateranen. ult. non innotatur excommunicatio contra Ecclesiasticos soluentes posita per Bonifacium 8. nu. 16. & 17. nec innotatur decretum Bonifacii per Bullam cæna cap. 18. numero 18. cum sequentibus.

Quamuis de iure communi, communis sententia sit, tñ quod clerici etiam p. tonsuræ seu minorum ordinum non coniugati, sunt immunes, & exempti à gabellis, exactionibus, & tributis, & aliis oneribus huiusmodi, licet non habeant beneficium. Berach. de Gabellis 7. part. numer. 12. Guido Papa decisi. 385. Remigius de Gonni, de charitatis subsidio, qu. 64 & 65. Conarr. quæst. pract. c. 31. num. 9. Auendanno de exequend. mandatis 2. part. c. 14. nu. 30. Matienço in l. 11. tit. 10. lib. 5. recopilatio. gl. 1. nu. 4. Ioan. Medina. C. de restitutione q. 15. in princip. & Molina de iust. tomo 3. disputatione 67. n. 5. cum aliis. & probatur in c. non minus, & cap. aduersus de immunitate Ecclesiarum, & cap. quamquam de censibus in 6. & in l. 13. tit. 3. lib. 1. & l. 23. tit. 4. lib. 4. ordinamenti; tamen hodie ex l. 2. tit. 4. lib. 1. recopilat. tñ non sunt exempti à prædictis, sed contribuere debent, sicut laici, nisi actualiter habuerint beneficium Ecclesiasticum, & tradunt Matienço supra Olanus in concordia, & differentia iuris communis, & regij litera C. n. 21. Parladorus rerum quotidianarum l. p. c. 3. n. 16. Azeuedo in d. l. 2. & in l. 6. tit. 18. lib. 9. recopilationis. Lassarte de decima venditionis, c. 19. à n. 18. & Girona de Gabellis 7. p. n. 7. Humada ad Gregorium Lopez in l. 49. gl. 3. n. 4. & in l. 54. gl. 2. à n. 10. n. 6. p. 1. Ioan. Gutierrez pract. quæst. lib. 1. q. 8. Segura de Aualos in directorio iudicum Ecclesie. fori. 1. p. c. 11. n. 7. Solis de censibus lib. 2. ca. ult. n. 13. Flores q. 21. n. 199. & Molina supra qui idem ait statutum esse in Lusitania. Vnde stante illa l. ista est alia utilitas ex beneficio proveniens, nempe tñ immunitas, & exemptio à gabellis, exactionibus, & tributis, & aliis oneribus huiusmodi, circa quod vide dicta supra 1. part. c. 5. n. 74.

Sed cum lex expresse requiratur, quod actualiter tñ habeat beneficium Ecclesie, non sufficit collatio sine possessione, secundum Lassarte, num. 23. & Flores supra.

Sed certe illa lex magnam patitur tñ difficultatem, quatenus prædictos clericos, non habentes beneficium astringit ad solutionem gabellarum, & tributorum, maxime eos, qui gaudent priuilegio fori iux. d. decretum Concilij, sess. 23. de reform. cap. 6. nam videtur clare aduersari iuri can. ubi sup. quod eximit ab eis clericos, & personas Ecclesiasticas, quales sine dubio vere sunt clerici primæ tonsuræ, vel minorum ordinum. Remigius de Gonni, & Io. Medina supra, quicquid dicant Lassarte, numer. 21. & Ioannes Gutierrez, ubi supra, & Angles in floribus theolog. quæstio. de restitutione & castigatiua quinta diff. & Ludou. Lopez instruct. conscientia primo tom. cap. 19.

191. & tanquam tales gaudent privilegio canonis, & alias illo non gaudent, ut est notorium, & sic videntur intrare notata in capit. Ecclesia Sancta Mariae de constitutione. & Concilium solum restringit privilegium fori, non autem cetera privilegia.
- 6 Nec potest dici, ut ait Io. Gutierrez. tibi in fi. quod ius canonicum id expressum non vetat in clericis primae tonsuræ, nam ius canonicum generaliter loquitur de clericis, & personis Ecclesiasticis, & expressum dicitur, quod sub generalitate continetur. Captaquen. de off. 296. n. 2. part. 2.
- 7 Nec cessat difficultas dicendo, t quod illa lex fundata sit in antiquo Hispaniæ usu, & consuetudine, quæ, ut inquit Couarr. supra potest multum in his immunitatibus, ut dicunt Lassarte d. num. 21. Ioan. Gutierrez, & Molina supra, nam consuetudo contra libertatem, & immunitatem Ecclesiasticam non valet. auth. Cassa. & inira. C. de S. S. Ecclesiis, & d. cap. 8 t quoniam cum aliis, & tradit Molina sup. disputat. 672. num. 6.
- 9 Maxime, quia ante illam l. non constat t fuisse talem consuetudinem, nec lex in eo fundatur, nec vltimum verbum de eo, imo verisimilius est, non fuisse talem consuetudinem stantibus d. legibus ordinamenti in contrarium.
- 10 Consuetudo autem, & praxis t subsequuta, quæ d. legem recipit, ut inquit Azevedo. Lassarte. n. 9. Segura, & alij sup. minus videtur posse releuare, cum sit fundata in ipsa lege, quæ si non valet, t quæ contra libertatem & immunitatem Ecclesiarum, nec etiam consuetudo recipiens.
- 11 Sed quicquid sit de hoc dicendum est t clericos beneficiatos, seu alias gaudentes dict. privilegio immunitatis, & exemptionis, esse exemptos, etiam quoad exactiones pro necessitatibus, & utilitatibus publicis, & communibus non obstantibus legibus civilibus, & regijs contrarium disponentibus, t nam iure can. cui in hoc omnino standum est, ita clare disponitur, ut in d. c. non minus, & c. aduersus, de immunitate Ecclesiarum, quæ de exactionibus pro utilitatibus, & necessitatibus communibus expresse loquuntur, & eorum forma seruanda est, alias imponentes incurrunt excommunicationem, de qua ibi, & innouantur in Concilio Lateran. vlt. sub Leone. 10. sess. 9. de reform. curiæ, & aliorum. §. cum & in bulla cene domini. c. 18. vbi excommunicantur imponentes, & exigentes huiusmodi collectas, & alia onera sine Romani Pontificis speciali, & expressa licentia.
- 12 Et hanc sententiam contra legistas t tenent Io. And. & Abb. à n. 18. & alij in d. c. non minus. idem Abb. conf. 3. i. p. Hostien. in summ. tit. de immunitate. §. à quibus versic. ad extraordinaria Bartol. & Paulus in cap. ad instructionem. C. de S. S. Ecclesiis. Ias. in l. placet. Cod. eodem num. 14. & 17. in 1. lectura, & in 2. numero 20. Beroius consil. 31. vol. 1. Gregorius Lopez in l. 54. tit. 6. pag. 1. versic. in la calçada, Ioan. Gutierrez pract. quest. lib. 1. quest. 3. & D. Sahagun. in cap. 2. de iudicijs ex nu. 25. ad 38. Angelus in summ. versic. immunitas. §. 37. Syluest. eod. versic. in. 20. Molina. d. disputatione 672. num. 4. & 5. Eman. Rodriguez in addit. ad explicationem bullæ cruciatæ. §. 9. n. 72. & Cardin. Toletus in sum. lib. 1. cap. 29. in Romana editione.
- 14 Et tenuit Rota in vna Valentina t de anno 1596. coram Illustrissimo Pamphilio, nempe, quod clerici non tenentur ad gabellam impositam à laicis, pro reparatione murorum, pontium, viarum, nisi fuerit de licentia Pape ex dictis, t in qua etiam 4. Decemb. 1595 &

29. Jan. 1596. coram eodem fuit resolutum, inhibendum esse iuratis, & alijs litis conforibus, ne lite pendente exigant ab Ecclesiasticis dictas gabellas, cum habeant suam intentionem fundatam.

Aduerte tamen contra Eman. Rodriguez supra num. 64. t quod in dict. Concilio Lateranen. vltimo non innouatur excomm. contra Ecclesiasticos prædicta soluentes posita per Bonifacium octauum in cap. clericis de immunitate Ecclesiarum in sexto, alias reuocata per clementinam vnicam eod. titul. sed tantum innouatur excommuni. posita contra prelatos absque Romani Pontificis expressa licentia vltro consentientes, nec verbum de Ecclesiasticis soluentibus, & ideo non est t necesse confugere ad euasiones, de quibus ibi per eum, & cessat difficultas de verbis bullæ cene, quæ alias non bene tollebatur per eum.

Nec rursus innouatur decretum t Bonifacij in d. clericis, per bullam cene. d. cap. 18. in fin. nam omiffa solutione Cardinalis Toleti. dict. lib. 1. cap. 29. versic. postremo. dicentis, ibi non innouari canones, nisi quantum ad prædicta in illa excommunicatione, in qua non comprehenduntur soluentes, dicendum est, t. ibi solum innouari decreta, per sacros canones t in Lateranen. nouissimo, & alijs Concilij generalibus edita, & dict. cap. clericis non est Concilij generalis. 2. ibi non innouari decreta alias correctæ, t & reuocata, & sublata, ut in simili dicitur infra c. 5. huius partis à n. 27. ex sententia S. Cong. Concilij.

CAP. IV.

De subiectione, quoad ordines ratione beneficij.

SUMMARIA.

- R**atione beneficij, potest quis ordinari ab Episcopo beneficij, seu de eius lic. num. 1. & si in diuersis diocesis habet beneficia, poterit à pluribus Episcopis ratione beneficij ordinari, præter Episcopum originis, & domicilij n. 2.
- Id procedit, etiam si beneficium sit manuale, vel ad nutum amouibile, n. 3.
- Non potest quis ordinari ratione præbende temporalis, quam habet ratione lecture, n. 4. licet possit is ordinari ratione domicilij ibi contracti, n. 5.
- Non potest quis ordinari ratione capellanæ non collatiuæ, etiam perpetuæ, num. 6. nec ratione pensionis, numer. 7.
- Potest quis ordinari ratione beneficij, etiam tenuis, licet non ad titulum illius, n. 8.
- Potest quis ordinari ratione beneficij, etiam non requirantis residentiam, nec in eo residents.
- Potest etiam ordinari ratione beneficij, quod habet quis in commendam, si est ad utilitatem eius, maxime perpetuam, licet secus de commendæ temporali ad utilitatem Ecclesie, n. 10. & 11.
- Potest quis ordinari ratione beneficij, sine propter illud ordinem recipiat, sine non, & etiam non habeat talem ordinem annexum, n. 12. & 13.
- Episcopus beneficij non solum potest eum ordinare, sed etiam dispensare in interstitijs, & illegitimitate ad minores ordines, n. 4.
- Episcopus, in cuius diocesi est beneficium, potest ordinare, etiam si beneficium esset subiectum alteri Episcopo, quoad prouisionem, non quoad iura Episcopalia, num. 15.